

52006XC1208(04)

8.12.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

C 298/17

Obavijest Komisije o oslobađanju od kazni i smanjenju kazni u slučajevima kartela

(2006/C 298/11)

I. UVOD

- (1) Ova obavijest određuje okvir za nagrađivanje poduzetnika, koji sudjeluju ili su sudjelovali u tajnim kartelima koji su utjecali na Zajednicu, a surađuju u istrazi Komisije. Karteli predstavljaju sporazume i/ili usklađena djelovanja između dvaju ili više tržišnih natjecatelja, s ciljem usklađivanja njihovog natjecateljskog ponašanja na tržištu i/ili utjecaja na mjerodavne parametre tržišnog natjecanja kroz djelovanja kao što su određivanje nabavnih ili prodajnih cijena ili drugih tržišnih uvjeta, dodjeljivanje proizvodnih ili prodajnih kvota, podjela tržišta, uključujući manipulaciju s ponudama na javnom natječaju, ograničenje uvoza ili izvoza i/ili protutržišna ponašanja u odnosu na druge tržišne natjecatelje. Takva djelovanja predstavljaju najtežu povredu članka 81. Ugovora o EZ-u ⁽¹⁾.
- (2) Umjetnim ograničavanjem tržišnog natjecanja koje bi inače postojalo između njih, poduzetnici izbjegavaju baš one pritiske koji ih potiču na inovativnost i u smislu razvoja proizvoda i u smislu uvođenja učinkovitijih proizvodnih metoda. Takva djelovanja također dovode do skupljih sirovina i dijelova za poduzetnike u Zajednici koji kupuju od takvih proizvođača. Ona u konačnici rezultiraju umjetnim cijenama i smanjenim izborom za potrošača. U dugom roku ona dovode do gubitka tržišnog natjecanja i smanjenih mogućnosti zapošljavanja.
- (3) Zbog njihovog karaktera, tajne kartele je obično vrlo teško otkriti i istražiti bez suradnje poduzetnika ili pojedinaca koji su u njih upleteni. Stoga Komisija smatra da je u interesu Zajednice nagraditi poduzetnike, uključene u ovu vrstu nezakonitih djelovanja, koji su spremni okončati svoje sudjelovanje i surađivati u istrazi Komisije, neovisno o ostalim poduzetnicima uključenima u kartel. Korist potrošača i građana od osiguravanja otkrivanja i kažnjavanja kartela premašuje korist od kažnjavanja tih poduzetnika koji omogućuju Komisiji otkrivanje i zabranu takvih djelovanja.
- (4) Komisija smatra da je suradnja poduzetnika u otkrivanju postojanja kartela od presudnog značaja. Odlučujući doprinos pokretanju istrage ili utvrđivanju povrede može opravdati odobravanje oslobađanja od bilo kakve novčane kazne za predmetnog poduzetnika, pod uvjetom da su ispunjeni određeni dodatni zahtjevi.

⁽¹⁾ Pozivanje u ovom tekstu na članak 81. Ugovora o EZ-u isto tako obuhvaća članak 53. Sporazuma o EGP-u, kada ga Komisija primjenjuje u skladu s pravilima koja su propisana u članku 56. Sporazuma o EGP-u.

- (5) Nadalje, suradnja jednog ili više poduzetnika može opravdati smanjenje kazne Komisije. Svako smanjivanje novčane kazne mora odražavati stvaran doprinos poduzetnika, u smislu kvalitete i vremena, pri njezinom utvrđivanju povrede. Smanjenja su ograničena na one poduzetnike koji Komisiji dostave dokaz sa znatnom dodanom vrijednošću u odnosu na dokaze koje Komisija već posjeduje.
- (6) Osim dostavljanja već postojećih dokumenta, poduzetnik može dobrovoljno predočiti Komisiji svoja saznanja o kartelu i svoju ulogu u njemu, s time da je to posebno pripremio kao očitovanje prema programu oslobađanja odnosno smanjenja kazni. Takvi su se poticaji pokazali korisnima za učinkovitu istragu i okončanje povreda u obliku kartela te ih nije potrebno oslabiti naložima za dostavljanje dokaza, koji se izdaju u građanskom postupku. Ako bi njihov položaj bio oslabljen u građanskom postupku, u usporedbi s poduzetnicima koji ne surađuju, to bi moglo odvratiti potencijalne tražitelje oslobađanja odnosno smanjenja kazni od suradnje s Komisijom prema ovoj Obavijesti. Takav neželjeni učinak značajno bi štetio javnom interesu za osiguravanje učinkovite javne provedbe članka 81. Ugovora o EZ-u u slučajevima kartela, pa tako i njegovoj učinkovitoj naknadnoj ili usporednoj privatnoj provedbi.
- (7) Zadatak nadzora koji je Ugovorom povjeren Komisiji u pitanjima tržišnog natjecanja ne uključuje samo obvezu istraživanja i kažnjavanja pojedinačnih povreda, već isto tako obuhvaća i obvezu ostvarivanja javne politike. Zaštita izjava poduzetnika koje su u javnom interesu nije prepreka za njihovo objavljivanje drugim adresatima obavijesti o utvrđenim činjenicama, kako bi se zaštitila njihova prava na obranu u postupku pred Komisijom, ako je tehnički moguće udružiti oba interesa tako da se uvid u izjave poduzetnika omogući samo u prostorijama Komisije te obično jednokratno nakon službenog upućivanja prijedloga mjera i rokova za uklanjanje štetnih učinaka. Nadalje, Komisija obrađuje osobne podatke u smislu ove obavijesti u skladu sa svojim obvezama prema Uredbi (EZ) br. 45/2001 ⁽²⁾.

II. OSLOBAĐANJE OD KAZNI**A. Uvjeti za priznavanje oslobađanja od kazni**

- (8) Komisija priznaje oslobađanje od svake kazne, koja bi u suprotnome bila određena za poduzetnika koji je razotkrio svoje sudjelovanje u navodnom kartelu koji utječe na

⁽²⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

- Zajednicu, ako je to prvi poduzetnik koji dostavlja podatke i dokaze, koji, prema mišljenju Komisije, omogućuju:
- (a) obavljanje ciljanog nadzora vezano uz navodni kartel ⁽¹⁾; ili
- (b) utvrđivanje povrede članka 81. Ugovora o EZ-u, vezano uz navodni kartel.
- (9) Kako bi Komisija mogla obaviti ciljani nadzor, u smislu točke 8.(a), poduzetnik mora dostaviti Komisiji podatke i dokaze koji su niže navedeni, ako to, prema stajalištu Komisije, ne ugrožava nadzor:
- (a) Izjavu poduzetnika ⁽²⁾, koja uključuje, ako je to u trenutku podnošenja poznato podnositelju:
- detaljan opis uređenja navodnog kartela, uključujući primjerice njegove ciljeve, djelatnosti i djelovanje; proizvod ili uslugu o kojoj se radi; zemljopisni opseg, trajanje i procijenjeni opseg tržišta na koje utječe navodni kartel; određene datume, lokacije, sadržaj i sudionike u navodnim ugovorima o kartelu, te sva bitna objašnjenja vezana uz dokaze koji podupiru zahtjev,
  - ime i adresa pravne osobe koja ulaže zahtjev za dodjelu imuniteta, kao i ime i adresa svih ostalih poduzetnika koji sudjeluju ili su sudjelovali u navodnom kartelu,
  - imena, položaj, mjesto poslovnih prostora te, prema potrebi, adresa stanovanja svih pojedinaca koji su, prema saznanjima podnositelja zahtjeva, uključeni ili su bili uključeni u navodni kartel, uključujući one pojedince koji su bili uključeni u ime podnositelja zahtjeva,
  - podatke o tomu s kojim je drugim tijelima nadležnim za tržišno natjecanje, unutar ili izvan EU-a, uspostavljena veza ili se namjerava uspostaviti veza, u odnosu na navodni kartel; te
- (b) Ostale dokaze koji se odnose na navodni kartel, a koje posjeduje podnositelj zahtjeva ili koji su mu dostupni u vrijeme podnošenja zahtjeva, kao i posebno sve dokaze koji se odnose na razdoblje kršenja propisa.
- (10) Oslobađanje od kazni u skladu s točkom 8. (a) ne dodjeljuje se ako u vrijeme podnošenja zahtjeva Komisija ima već dovoljno dokaza za donošenje odluke o nadzoru vezanom uz navodni kartel ili ako je već obavila takav nadzor.
- (11) Oslobađanje od kazni u skladu s točkom 8. (b) dodjeljuje se samo pod kumulativnim uvjetima da Komisija u vrijeme podnošenja zahtjeva nema dovoljno dokaza za utvrđivanje povrede članka 81. Ugovora o EZ-u s obzirom na navodni kartel te da niti jednom poduzetniku nije bilo dodijeljeno uvjetno oslobađanje od kazni, prema točki 8. (a), vezano uz navodni kartel. Kako bi ispunio uvjete, poduzetnik mora biti prvi podnositelj pravovremenih, inkriminirajućih dokaza o navodnom kartelu, kao i svoje izjave s podacima iz točke 9. (a), koje omogućuju Komisiji da utvrdi povredu članka 81. Ugovora o EZ-u.
- (12) Osim uvjeta iz točke 8. (a), točki 9. i 10. ili točke 8. (b) i točke 11., svi sljedeći uvjeti moraju biti ispunjeni u svakom slučaju, kako bi se priznalo oslobađanje od kazne:
- (a) Poduzetnik surađuje istinski ⁽³⁾, u potpunosti, kontinuirano i brzo od trenutka kada je predao svoj zahtjev u upravni postupak Komisije. To uključuje:
- brzo dostavljanje Komisiji svih mjerodavnih podataka i dokaza vezanih uz navodni kartel, koji mu dođu u posjed ili su mu dostupni,
  - biti na raspolaganju Komisiji za brzo odgovaranje na svaki zahtjev koji bi mogao doprinijeti utvrđivanju činjenica,
  - staviti na raspolaganje sadašnje (te, ako je moguće, bivše) zaposlenike i direktore za razgovor s Komisijom,
  - ne uništavati, krivotvoriti ili prikrivati mjerodavne podatke ili dokaze koji se odnose na navodni kartel, te
  - ne otkrivati činjenice iz zahtjeva ili bilo koji sadržaj njegovog zahtjeva, prije nego što Komisija izda obavijest o utvrđenim činjenicama u slučaju, osim ako je drukčije dogovoreno;

⁽¹⁾ Procjena praga mora se obaviti prethodno, odnosno ne uzimajući u obzir je li određeni nadzor bio uspješan ili nije, te je li nadzor obavljen ili nije. Procjena se radi isključivo na temelju vrste i kvalitete podataka koje je dostavio podnositelj zahtjeva.

⁽²⁾ Izjave poduzetnika mogu biti u pisanom obliku, koje je poduzetnik potpisao, koji su potpisani u ime poduzetnika ili su u usmenom obliku.

⁽³⁾ To posebno zahtijeva od podnositelja zahtjeva pružanje točnih, nezavaravajućih i potpunih podataka. Usp. Presudu Europskoga suda od 29. lipnja 2006. u predmetu C-301/04 P, Komisija protiv SGL Carbon AG a.o., u paragrafima od 68. do 70., te presudu Europskoga suda od 28. lipnja 2005. u predmetima C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-208/02 P i C-213/02 P, Dansk Rørindustri A/S a.o. protiv Komisije, u paragrafima od 395. do 399.

- (b) Poduzetnik je prekinuo svoju upletenost u navodni kartel odmah nakon podnošenja svojeg zahtjeva, osim aktivnosti koje su, prema mišljenju Komisije, opravdano potrebne za očuvanje integriteta nadzora;
- (c) Pri odlučivanju o podnošenju zahtjeva Komisiji, poduzetnik ne smije uništiti, krivotvoriti ili prikrivati dokaze o navodnom kartelu, niti otkriti činjenice i sadržaj svojeg zahtjeva kojeg namjerava podnijeti, osim drugim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje.
- (13) Poduzetnik koji je svojim djelovanjem prisilio druge poduzetnike da pristupe kartelu ili da ostanu u njemu nema pravo na dodjelu oslobođenja od kazni. On još uvijek može imati pravo na smanjivanje kazni ako ispunjava mjerodavne zahtjeve i ispunjava sve za to predviđene uvjete.

B. Postupak

- (14) Poduzetnik koji želi zatražiti oslobođenje od kazni mora stupiti u kontakt s Općom upravom za tržišno natjecanje Komisije. Poduzetnik može ili prvo podnijeti zabilježbu ili može odmah podnijeti službeni zahtjev Komisiji za oslobođenje od kazni kako bi ispunio uvjete iz točke 8. (a) ili točke 8. (b), ovisno o slučaju. Komisija može zanemariti svaki zahtjev za oslobođenje od kazni zbog toga što je podnesen nakon izdavanja obavijesti o utvrđenim činjenicama.
- (15) Službe Komisije mogu odobriti zabilježbu kojom se za podnositelja zahtjeva za dodjelu oslobođenja od kazni štiti mjesto u redu u razdoblju koje se određuje ovisno o pojedinom slučaju, kako bi mu se omogućilo prikupljanje potrebnih podataka i dokaza. Da bi imao pravo na podnošenje zabilježbe, podnositelj mora dostaviti Komisiji podatke koji se odnose na njegov naziv i adresu, strane u navodnom kartelu, proizvode i područja o kojima se radi, procijenjeno trajanje navodnog kartela te prirodu ponašanja navodnog kartela. Podnositelj također mora izvijestiti Komisiju o drugim prošlim ili budućim zahtjevima za oslobođenje odnosno smanjenje kazne pri drugim tijelima s obzirom na navedeni kartel, te mora opravdati svoj zahtjev za priznavanje zabilježbe. U slučaju da je zabilježba priznata, službe Komisije određuju rok u kojem ju podnositelj mora dopuniti, dostavljanjem podataka i dokaza koji su potrebni za zadovoljavanje određenoga praga za oslobođenje. Poduzetnici kojima je priznata zabilježba ne mogu ga dopuniti hipotetskim podnošenjem službenog zahtjeva. Ako podnositelj dopuni zabilježbu u roku koji su odredile službe Komisije, smatra se da su podaci i dokazi dostavljeni na datum kada je priznata zabilježba.
- (16) Poduzetnik koji Komisiji podnosi službeni zahtjev za dodjelu oslobođenja od kazni mora:
- (a) dostaviti Komisiji sve podatke i dokaze koji se odnose na navodni kartel, a koji su mu na raspolaganju, kao što je navedeno u točkama 8. i 9., uključujući svoje izjave; ili
- (b) početno predstaviti te podatke i dokaze u hipotetskom smislu, pri čemu mora predstaviti detaljan opisni popis dokaza koje želi otkriti na kasnije dogovoreni datum. Taj popis bi morao točno odražavati karakter i sadržaj dokaza, istodobno štiteći hipotetski karakter njihovog otkrivanja. Preslike dokumenata iz kojih su uklonjeni osjetljivi dijelovi mogu se koristiti radi prikazivanja karaktera i sadržaja dokaza. Naziv poduzetnika koji podnosi zahtjev, kao i ostalih poduzetnika uključenih u navodni kartel ne mora biti otkriven do podnošenja dokaza opisanih u zahtjevu. Međutim, proizvod ili usluga na koje utječe navodni kartel, zemljopisni opseg navodnog kartela, kao i procijenjeno trajanje moraju biti jasno naznačeni.
- (17) Ako se to od nje zahtijeva, Opća uprava za tržišno natjecanje dostavlja potvrdu o primitku zahtjeva poduzetnika za dodjelu oslobođenja od kazni, potvrđujući datum, te, ovisno o slučaju, vrijeme podnošenja zahtjeva.
- (18) Nakon što je Komisija primila podatke i dokaze koje je dostavio poduzetnik prema točki 16. (a), te nakon što je provjerila da zadovoljavaju dokaze iz točke 8. (a) i točke 8. (b), ovisno o slučaju, ona poduzetniku u pismenom obliku dodjeljuje uvjetno oslobođenje od kazni.
- (19) Ako je poduzetnik predočio podatke i dokaze u hipotetskom smislu, Komisija mora provjeriti da karakter i sadržaj dokaza opisanih u detaljnom popisu, iz točke 16. (b), ispunjavaju uvjete iz točke 8. (a) ili točke 8. (b), ovisno o slučaju, te mora o tomu izvijestiti poduzetnika. Nakon otkrivanja dokaza, najkasnije na dogovoreni datum, te nakon provjere da oni odgovaraju opisu navedenom u popisu, Komisija poduzetniku u pismenom obliku dodjeljuje uvjetno oslobođenje od kazni.
- (20) Ako se pokaže da oslobođenje ne može dodijeliti ili da poduzetnik ne ispunjava uvjete iz točke 8. (a) ili točke 8. (b), ovisno o slučaju, Komisija o tome mora izvijestiti poduzetnika u pismenom obliku. U tom slučaju, poduzetnik može povući dokaze otkrivene u svrhu njegovog zahtjeva za dodjelu oslobođenja od kazni ili može od Komisije zahtijevati da ih razmotri u skladu s odjeljkom III. ove Obavijesti. To ne sprečava Komisiju u primjeni njezinih uobičajenih istražnih ovlasti, radi dobivanja podataka.

- (21) Komisija ne razmatra druge zahtjeve za dodjelu oslobođenja od kazni prije nego što zauzme svoj stav o postojećem zahtjevu s obzirom na istu navodnu povredu, bez obzira je li zahtjev podnesen službeno ili je zatraženo priznavanje zabilježbe.
- (22) Ako je poduzetnik na kraju upravnog postupka ispunio uvjete iz točke 12., Komisija mu mjerodavnom odlukom dodjeljuje oslobođenje od kazni. Ako poduzetnik na kraju upravnog postupka nije ispunio uvjete iz točke 12., ne dobiva nikakav povlašteni tretman prema ovoj Obavijesti. Ako Komisija nakon što je dodijelila uvjetno oslobođenje na kraju utvrdi da je podnositelj zahtjeva za dodjelu oslobođenja od kazni djelovao koristeći prisilne mjere u kartelu, uskraćuje mu oslobođenje.

III. SMANJENJE KAZNE

A. Zahtjevi za priznavanje smanjenja kazne

- (23) Poduzetnici koji otkrivaju svoje sudjelovanje u navodnom kartelu koji utječe na Zajednicu, a ne ispunjavaju uvjete prema odjeljku II., mogu ostvariti pogodnost smanjenja kazne koja bi u protivnome bila izrečena.
- (24) Kako bi ispunio uvjete, poduzetnik mora dostaviti Komisiji dokaze o navodnoj povredi, sa znatnom dodanom vrijednošću u odnosu na dokaze koje Komisija već posjeduje, te mora ispuniti kumulativne uvjete iz točke 12. (a) do (c).
- (25) Pojam „dodane vrijednosti” odnosi se na opseg u kojem dostavljeni dokazi jačaju, svojim karakterom i/ili svojom razinom iscrpnosti, sposobnost Komisije da dokaže postojanje navodnog kartela. U toj procjeni, Komisija općenito smatra da pismeni dokazi koji potječu iz vremena na koje se odnose činjenice imaju veću vrijednost od dokaza koji su naknadno utvrđeni. Općenito se smatra da inkriminirajući dokazi koji su izravno bitni za predmetne činjenice imaju veću vrijednost od onih koji imaju samo neizravan značaj. Slično tomu, na vrijednost tih dokaza također utječe stupanj potrebe za dopunom dokaza iz drugih izvora, kako bi se i protiv drugih poduzetnika uključenih u slučaj mogli upotrijebiti dostavljeni dokazi, tako da se samostalnim dokazima priznaje veća vrijednost u odnosu na dokaze, kao što su izjave, koje je u slučaju osporavanja potrebno dodatno potkrijepiti.
- (26) Komisija u svakoj konačnoj odluci donesenoj na kraju upravnog postupka određuje stupanj smanjenja koji se odobrava poduzetniku, s obzirom na kaznu koja bi u protivnome bila propisana. Za:
- prvog poduzetnika koji dostavi dokaz koji predstavlja značajnu dodanu vrijednost: smanjenje od 30 % do 50 %,

- drugog poduzetnika koji dostavi dokaz koji predstavlja značajnu dodanu vrijednost: smanjenje od 20 % do 30 %,
- sljedeće poduzetnike koji dostave dokaze koji predstavljaju značajnu dodanu vrijednost: smanjenje do 20 %.

Kako bi se odredio stupanj smanjenja unutar svakog od ovih raspona, Komisija uzima u obzir vrijeme kada je dostavljen dokaz koji ispunjava uvjet iz točke 24., kao i opseg u kojem on predstavlja dodanu vrijednost.

Ako podnositelj zahtjeva za smanjenje kazne prvi preda samostalni dokaz u smislu točke 25., koji Komisija koristi da bi utvrdila dodatne činjenice koje povećavaju ozbiljnost ili trajanje povrede, Komisija ne uzima u obzir takve dodatne činjenice prilikom određivanja kazne koja će biti propisana za poduzetnika podnositelja dokaza.

B. Postupak

- (27) Poduzetnik koji želi ostvariti korist od smanjenja kazne mora podnijeti službeni zahtjev Komisiji, te ga mora predočiti uz dovoljno dokaza o navodnom kartelu kako bi zadovoljio uvjete za smanjenje kazne u skladu s točkom 24. ove Obavijesti. Za svako dobrovoljno dostavljanje dokaza Komisiji, za koje poduzetnik koji ih dostavlja želi da budu razmotreni u svrhu povlaštenog tretmana iz odjeljka III. ove Obavijesti, poduzetnik mora u trenutku dostavljanja jasno navesti da ono predstavlja dio službenog zahtjeva za smanjenje kazne.
- (28) Ako se to od nje zatraži, Opća uprava za tržišno natjecanje dostavlja potvrdu o primitku zahtjeva poduzetnika za smanjenje kazne, te o svakom naknadnom dostavljanju dokaza, potvrđujući datum, te, ovisno o slučaju, vrijeme svakog podnošenja. Komisija ne donosi stav o zahtjevu za smanjenje novčane kazne prije nego što zauzme stav o bilo kojem postojećem zahtjevu za dodjelu uvjetnog oslobođenja od kazni, s obzirom na isti navodni kartel.
- (29) Ako Komisija donese privremeni zaključak da dokaz koji je dostavio poduzetnik predstavlja značajnu dodanu vrijednost u smislu točke 24. i 25., te da je poduzetnik ispunio uvjete iz točki 12. i 27., ona izvješćuje poduzetnika pismenim putem, najkasnije na dan kada je uručena obavijest o utvrđenim činjenicama, o svojoj namjeri primjene smanjenja novčane kazne u okviru određenog raspona iz točke 26. Komisija u istom vremenskom okviru izvještava poduzetnika pismenim putem ako donese privremeni zaključak da poduzetnik ne ispunjava uvjete za smanjenje novčane kazne. Komisija može zanemariti svaki zahtjev za smanjenje novčane kazne koja je dostavljena nakon izdavanja obavijesti o utvrđenim činjenicama.

- (30) U svakoj donesenoj odluci na kraju upravnog postupka Komisija ocjenjuje konačni položaj svakog poduzetnika podnositelja zahtjeva za smanjenje kazne. Komisija u svakoj takvoj konačnoj odluci utvrđuje:
- (a) predstavlja li dokaz koji je dostavio poduzetnik značajnu dodanu vrijednost s obzirom na dokaze kojima Komisija već raspolaze u to vrijeme;
  - (b) jesu li ispunjeni uvjeti iz točke 12. (a) do (c);
  - (c) točni stupanj smanjenja koje će biti priznato poduzetniku u okviru raspona iz točke 26.

Ako Komisija utvrdi da poduzetnik nije ispunio uvjete iz točke 12., poduzetnik neće imati pravo ni na kakav povlašteni tretman prema ovoj Obavijesti.

IV. IZJAVE PODUZETNIKA U SVRHU ISPUNJAVANJA UVJETA IZ OVE OBAVIJESTI

- (31) Izjava poduzetnika predstavlja dobrovoljno iskazivanje Komisiji, od strane ili u ime poduzetnika, njegovih saznanja o kartelu i o njegovoj ulozi u kartelu, koja je posebno sastavljena radi podnošenja u skladu s ovom Obavijesti. Svaka izjava koja je dana Komisiji s obzirom na ovu Obavijest čini dio spisa Komisije te može stoga biti upotrijebljena kao dokaz.
- (32) Na zahtjev podnositelja zahtjeva Komisija može prihvatiti da se izjave poduzetnika daju usmeno, osim ako je podnositelj zahtjeva već otkrio sadržaj izjave poduzetnika trećim stranama. Usmene izjave poduzetnika snimaju se i prepisuju u prostorijama Komisije. U skladu s člankom 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 ⁽¹⁾ i člankom 3. i 17. Uredbe Komisije (EZ) br. 773/2004 ⁽²⁾, poduzetnici koji daju usmene izjave imaju pravo na mogućnost provjere tehničke točnosti snimke koja je na raspolaganju u prostorijama Komisije, te na ispravak sadržaja svojih usmenih izjava u određenom roku. Poduzetnici se mogu odreći tog prava u navedenom roku, a u tom slučaju se snimak od tog trenutka smatra odobrenim. Nakon izričitog ili neizričitog odobrenja usmene izjave ili podnošenja bilo kakvih ispravaka izjave, poduzetnik sluša snimak u prostorijama Komisije, te provjerava točnost prijepisa u određenom roku. Neusklađenost s posljednjim zahtjevom može dovesti do gubitka svakog povlaštenog tretmana prema ovoj Obavijesti.

- (33) Uvid u izjave poduzetnika omogućuje se samo osobama na koje je naslovljena obavijest o utvrđenim činjenicama, pod uvjetom da se obvežu – zajedno s pravnim savjetnicima koji imaju pristup u njihovo ime – da neće napraviti nikakvu presliku mehaničkim ili elektroničkim sredstvima niti jednog podatka sadržanog u izjavi poduzetnika u koju je omogućen uvid, te da će osigurati korištenje podataka dobivenih iz izjave poduzetnika isključivo u niže navedenu svrhu. Drugim stranama, kao što su podnositelji pritužbe, ne omogućuje se uvid u izjave poduzetnika. Komisija smatra da ta posebna zaštita izjave poduzetnika nije opravdana od trenutka kada podnositelj zahtjeva objavi trećim stranama sadržaj te izjave.

- (34) U skladu s Obavijesti Komisije o pravilima uvida u spise Komisije ⁽³⁾, uvid u spis dozvoljen je samo osobama na koje je naslovljena obavijest o utvrđenim činjenicama, pod uvjetom da se iz nje dobiveni podatak može koristiti samo u svrhu sudskih ili upravnih postupaka za primjenu pravila o tržišnom natjecanju Zajednice, na koja se odnose odgovarajući upravni postupci. Korištenje takvog podatka u druge svrhe tijekom postupka može se smatrati nedostatkom suradnje u smislu točki 12. i 27. ove Obavijesti. Nadalje, ako se takvo korištenje događa nakon što je Komisija u okviru postupka već donijela odluku o zabrani, Komisija može u svakom pravnom postupku pred sudovima Zajednice, zahtijevati od suda da poveća kaznu u odnosu na odgovornog poduzetnika. Ako se podatak u bilo kojem trenutku koristi u druge svrhe, uz sudjelovanje vanjskog pravnog savjetnika, Komisija može prijaviti događaj komori tog pravnog savjetnika s ciljem poduzimanja disciplinskih mjera.

- (35) Izjave poduzetnika koje su dane u skladu s ovom Obavijesti prenose se tijelima država članica nadležnim za tržišno natjecanje u skladu s člankom 12. Uredbe br. 1/2003, samo ako su ispunjeni uvjeti iz Obavijesti o mreži tržišnog natjecanja ⁽⁴⁾, te ako je razina zaštite od objavljivanja koju daje tijelo nadležno za tržišno natjecanje jednaka zaštiti koju osigurava Komisija.

V. OPĆA RAZMATRANJA

- (36) Komisija ne zauzima stav o dodjeli uvjetnog oslobađanja od kazni ili o priznavanju zahtjeva, ako postane jasno da se zahtjev odnosi na povrede obuhvaćene petogodišnjim rokom zastare za izricanje kazni, kao što je određeno u članku 25. stavku 1. točki (b) Uredbe 1/2003, budući da takvi zahtjevi ne bi služili svojoj svrsi.

⁽¹⁾ SL L 1, 4.1.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 123, 27.4.2004., str. 18.

⁽³⁾ SL L 325, 22.12.2005., str. 7.

⁽⁴⁾ Obavijest Komisije o suradnji unutar Mreže tijela nadležnih za tržišno natjecanje, SL C 101, 27.4.2004., str. 43.

- (37) Od datuma njezine objave u Službenom listu, ova Obavijest zamjenjuje Obavijest Komisije iz 2002. o oslobađanju od kazni i smanjenju kazni u slučajevima kartela, za sve slučajeve u kojima niti jedan poduzetnik nije stupio u kontakt s Komisijom kako bi iskoristio prednost povoljnog tretmana navedenog u ovoj Obavijesti. Međutim, točke 31. do 35. ove Obavijesti primjenjuju se od trenutka njezine objave na sve neriješene i nove zahtjeve za oslobađanja ili smanjenja novčanih kazni.
- (38) Komisija je svjesna da će ova Obavijest stvoriti opravdana očekivanja na koja se mogu osloniti poduzetnici kada otkrivaju postojanje kartela Komisiji.
- (39) U skladu s praksom Komisije, činjenica da je poduzetnik surađivao s Komisijom za vrijeme njezinog upravnog postupka navodi se u svakoj odluci, kako bi se objasnio razlog za oslobađanje ili smanjenje kazne. Činjenica da je dodijeljeno oslobađanje ili smanjenje novčane kazne ne može zaštititi poduzetnika od građansko pravnih posljedica njegovog sudjelovanja u povredi članka 81. Ugovora o EZ-u.
- (40) Komisija smatra da bi uobičajeno javno objavljivanje dokumenata i pismenih ili snimljenih izjava, primljenih u smislu ove Obavijesti, ugrozilo određene javne ili privatne interese, na primjer zaštitu svrhe nadzora i istrage u smislu članka 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 ⁽¹⁾, čak i nakon donošenja odluke.

⁽¹⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.